

Kadıköy, İstanbul

Alan Kadıköy

Alan Kadıköy

ENGLISH SUMMARY ON PAGE 87

Bingöl Barka Mimarlık & Danışmanlık imzasıyla tasarlanan Alan Kadıköy, esnek bir iç mekan düzenine ve zamanın etkilerine karşı dirençli ve dayanıklı bir yapı kabuğuna sahip çağdaş bir kültür yapısı.

Mimari Tasarım
Bingöl Barka Mimarlık &
Danışmanlık

Tasarım Ekibi
Özgür Bingöl,
İlke Barka, Merve
Şen, Pınar Kılıç

İşveren
Kadıköy Belediyesi

Yüklenici
Yapı Grup İnşaat ve
Güner Elektrik İnşaat

Statik Projesi
Barka Mühendislik

Mekanik Projesi
Meta Mühendislik

Elektrik Projesi
Enproje Mühendislik

Ses-Işık-Cörüntü
Atempo

Sahne Mekaniği
Gala Sahne

Akustik Projesi
Karakutu Akustik

Geoteknik
Geostar Proje ve
Danışmanlık

Tamamlanma Tarihi
2020

Toplam İnşaat Alanı
8.291 m²

Fotoğraflar/Photos:
Cemal Emden

» Alan Kadıköy (Kadıköy Tiyatro), 2016 yılında Kadıköy Belediyesi'nin çağdaş bir kültür tesisi yapma isteği ile tasarım çalışmaları başlamış bir tiyatro yapısı. Tasarımın zamana yayıldığı ve temel ilkelerin geniş bir katılımı ile belirlendiği bir sürecin ürünü. Projelendirme sürecinde belediye yetkilileri, tiyatro sanatçıları, danışmanlar ve proje ekibi arasında gerçekleştirilen toplantılar ertesinde mekansal ve altyapısal özellikler tanımlanmış.

Tasarım sürecindeki ana yaklaşım, hem zaman içerisinde oluşabilecek her türlü değişime ve farklı taleplere kolaylıkla adapte olabilen esnek bir iç mekan düzenine ve buna eşlik eden güçlü bir altyapıya, hem de zamanın etkilerine karşı dirençli ve dayanıklı bir yapı kabuğuna sahip çağdaş bir kültür yapısı elde edilmesi olarak özetlenebilir. Bir anlamda tiyatro binasının dışarıda zamana karşı durabilen, içeride ise zamanla birlikte değişebilen bir karakter sergilemesi hedeflenmiş.

Yapı, zemin üzerinde ve altında üçer kattan oluşuyor. Zemin üzerinde; giriş terası ve kafenin yer aldığı kolonad, iki salon (çok amaçlı bölünebilir salon ve kara kutu tiyatro salonu) ve bu salonlara hizmet veren bir yönde salon önü (giriş holü, fuayeler,

tuvalet grupları vb.), diğer yönde ise salon arkası (kulis, soyunma odaları, hazırlık odaları, depolar vb.) olarak tanımlanabilecek dört ana bileşen yer alıyor. Zemin katta, total olarak kullanılabilmesinin yanında hareketli katlanır paneller aracılığıyla farklı boyutlarda mahallere de bölünebilen çok amaçlı salon bulunuyor. Birinci katta ise yapının ana mekanı olarak tanımlanabilecek çağdaş tiyatro salonu yer alıyor. Zeminin altında; kapalı otopark, teknik mahaller, servis ve depo hacimleri bulunuyor. Salon arkası ile bodrum katlarda yer alan depo hacimlerini büyük hareketli bir yük platformu birbirine bağlıyor.

Yapının ana mekanı olan çağdaş tiyatro salonunun tasarımında, oyuncu-seyirci-mekan arasında kurulabilecek farklı olası ilişki biçimleri ön planda tutulmuş. Söz konusu ilişki biçimlerinin sınırlandırılmadan ve tüm potansiyelleri ile yatayda ve düşeyde ortaya çıkarılmasına imkan vermek hedeflenmiş. Bu amaç doğrultusunda, salon kare biçiminde yönsüz olarak tanımlanmış. Oyunculara salonun etrafında iki farklı kotta 360 derece dolaşım ve salona erişim imkanı veren bir mekansal düzen önerilmiş. Esnek kullanımı destekleyen hareketli koltuk

düzeni ve çeperde konumlandırılan depolama hacimleri ile birlikte akustik, sahne mekaniği, ışık, ses ve görüntü konularında farklı seçeneklere bağlı olarak oluşturulmuş güçlü bir altyapısal sistem ile hedeflenen farklı mekansal düzenlerin kolaylıkla hayata geçirilebilmesine olanak sağlanmış.

Tiyatro salonunun tasarımında iki farklı referans noktası ön plana çıkmış. İlki Aykut Köksal'ın 1970'li yıllara kadar uzanan çağdaş tiyatro mekanı üzerine ürettiği veciz metinler.* Köksal'ın duru ve dolambaçsız metinlerinde aktarılan tiyatro mekânının zaman içerisinde değişimi ve potansiyelleri, bu süreçte tartışma başlıklarını belirlemiştir. Diğer referans noktası ise tiyatral mekânının ve seyirci-oyuncu arasındaki ilişkinin sınırlarını zorlayan ve sorgulayan ünlü İspanyol tiyatro topluluğu La Fura dels Baus**. Tiyatro yapısına çevirdikleri kuru yük gemisi Naumon'da da zaman zaman oyunlarını sergileyen La Fura, alışlagelmiş tiyatro kavrayışını derinden sarsıyor ve izleyicilerini etkisini uzun zaman hissedecekleri bir deneyime ortak ediyor. Bir anlamda Köksal'ın metinleri ve La Fura'nın gösterileri birleşerek çağdaş bir tiyatro mekânı tasarımına yön vermiş. Tiyatro mekânının bütünselliğine ve özgürlüğüne odaklanarak tüm olasılıklara ev sahipliği yapabilecek bir boşluğu tanımlama çabası bu noktada belirleyici olmuş.

Yukarıda aktarılan özelliklerine bağlı olarak tiyatro yapısının, uzun süre birçok etkinlik kapsamında kesintisiz hizmet vereceği öngörülerek, uzun ömürlü ve kalıcı olması yönünde bir anlayış çerçevesinde yapı kabuğu ile ilgili malzeme kararları ve detay ilkeleri belirlenmiş. Bu bağlamda dayanıklı ve bakım gerektirmeyen malzemelerden klinker

pres tuğla, titanyum çinko ve brüt beton ana yapı kabuğu malzemeleri olarak tercih edilmiş ve detay çözümleri üretilmiş.

Klinker pres tuğla cephe yüzeyleri mekanik tespitli ve arkadan havalandırılmalı olarak tanımlanmış. Titanyum çinko cephe yüzeyleri arkadan havalandırılmalı ve ahşap latalar üzerinde düşey kenet sistem ile çözümlenmiş. Tüm cephelerde dil birliğini sağlayabilmek amacıyla brüt beton yüzeyler prekast beton elemanlarla çözümlenmiş ve yapıda iki ayrı şekilde kullanılmış. Yapının ön cephesinde yer alan kolonların yatay ve düşey bileşenleri, yapının strüktürünün devamı olarak prekast beton kolonlar ve filigran döşemelerden oluşturulmuş. Diğer prekast beton elemanları ise mekanik tespitli cephe panelleri, sokl seviyesi panelleri ve dış mekân basamakları olarak kullanılmış.

İç mekânda öne çıkan hususların başında ise kara kutu tiyatro salonunun akustik çözümü geliyor. Tiyatro salonunun kare formunda ve yönsüz olması, sabit sahne düzeneğinin bulunmaması nedeniyle, tüm kullanım senaryolarına uygun akustik çözüm sağlanabilmesi amacıyla salonun duvar yüzeylerinde içine taş yünü yerleştirilmiş akustik emici briket kullanılması tercih edilmiş.

Alan Kadıköy (Kadıköy Tiyatro) özetle, yerel yönetim tarafından üretilmiş, özellikle sahne sanatlarına ev sahipliği yapacak, sanatçılara özgürce tiyatral mekânı düzenleme imkanı veren ve altyapısal anlamda üst düzey donanıma sahip dayanıklı bir hangar yapısı olarak nitelenebilir.

* Aykut Köksal'ın sözü edilen metinleri: Deneme Sahnesi ya da Çözüm Arayışı (Dünya, 1978), Tümel Tiyatro Üzerine (Dünya, 1979), Tiyatro ve Mimar (Dünya, 1979), Tiyatral Mekân ve Çağdaş Tiyatro (Karşı Notlar, 2009).

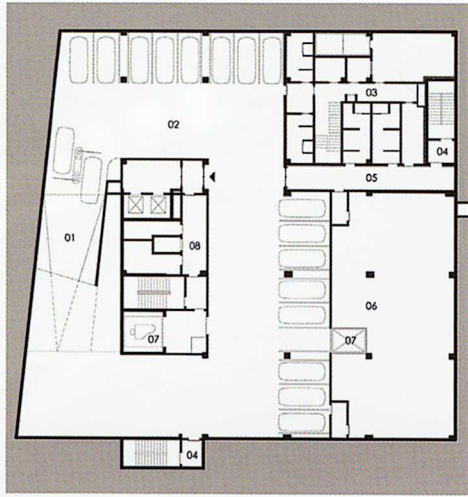
** Bkz. <https://lafura.com>

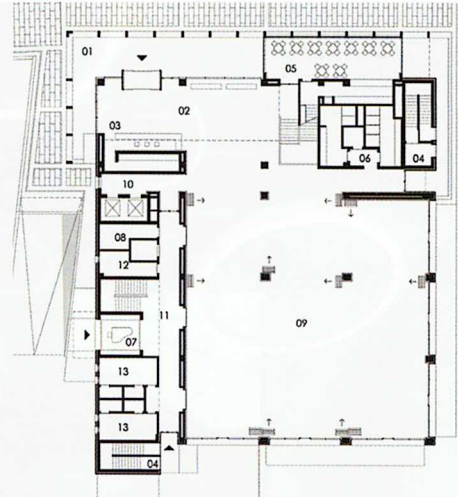

- 01 Rampa Ramp
- 02 Otopark Parking Area
- 03 Mutfak Kitchen
- 04 Acil Kaçış
Emergency Exit
- 05 Personel Odaları
Staff Rooms
- 06 Depo Storage
- 07 Yük Platformu
Goods Platform
- 08 Teknik Mahaller
Technical Areas

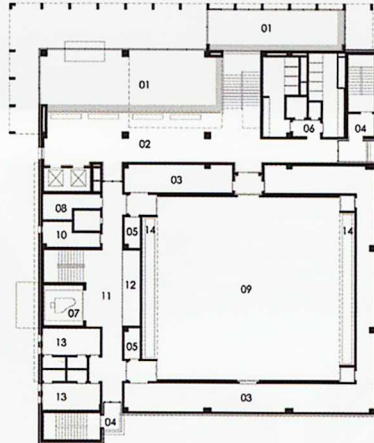
Bodrum Kat Planı Basement Floor Plan

- 01. Giriş Kolonadı
Entrance Colonnade
- 02. Giriş Holü ve Fuaye
Lobby and Foyer
- 03. Danışma/Vestiyer
Information Desk/Cloakroom
- 04. Acil Kaçış
Emergency Exit
- 05. Kafeterya Cafeteria
- 06. Tuvalet Grubu
Toilet Group
- 07. Yük Platformu
Goods Platform
- 08. Teknik Mahaller
Technical Areas
- 09. Çok Amaçlı Salon
Multipurpose Hall
- 10. Asansör Holü
Elevator Lobby
- 11. Kulis Backstage
- 12. Depo Storage
- 13. Soyunma Odası Dressing Room

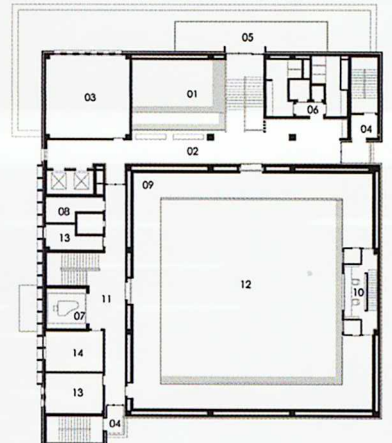
Zemin Kat Planı Ground Floor Plan

- 01. Galeri Boşluğu Gallery Space
- 02. Fuaye Foyer
- 03. Sanatçı Dolaşım Hattı
Artist Circulation Space
- 04. Acil Kaçış Emergency Exit
- 05. Quick Change Quick Change
- 06. Tuvalet Grubu Toilet Group
- 07. Yük Platformu Goods Platform
- 08. Teknik Mahaller
Technical Areas
- 09. Tiyatro Salonu/Kara Kutu
Theater Hall/Black Box
- 10. Terzi Odası Tailor Room
- 11. Kulis Backstage
- 12. Depo Storage
- 13. Soyunma Odası Dressing Room

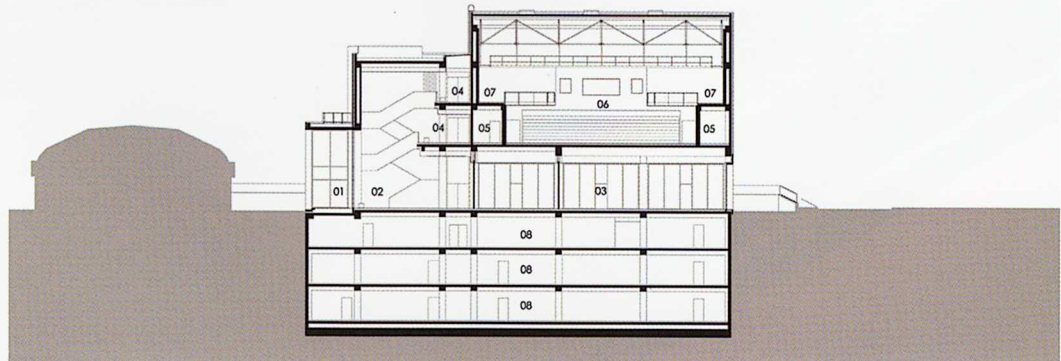
Birinci Kat Planı First Floor Plan

- 01. Galeri Boşluğu
Gallery Space
- 02. Fuaye Foyer
- 03. Prova Odası Rehearsal Room
- 04. Acil Kaçış Emergency Exit
- 05. Teras Terrace
- 06. Tuvalet Grubu Toilet Group
- 07. Yük Platformu Goods Platform
- 08. Teknik Mahaller Technical Areas
- 09. Balkon Balcony
- 10. Kontrol Odası Control Room
- 11. Kulis Backstage
- 12. Salon Boşluğu Hall Space
- 13. Ofis Office
- 14. Green Room Green Room

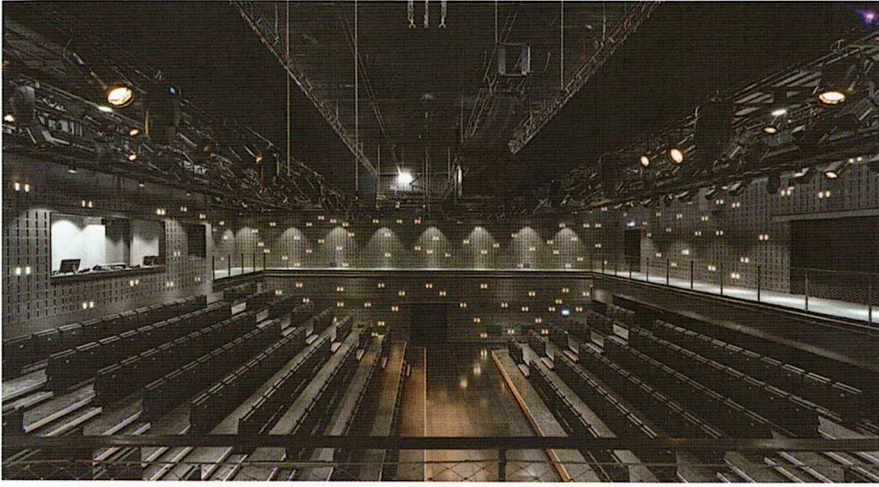
İkinci Kat Planı Second Floor Plan

- 01. Giriş Kolonadı Entrance Colonnade
- 02. Giriş Holü ve Fuaye Lobby and Foyer
- 03. Çok Amaçlı Salon Multipurpose Hall
- 04. Üst Kat Fuayeler Upper Floor Foyers
- 05. Sanatçı Dolaşım Hattı/Depo
Artist Circulation Space/Storage
- 06. Tiyatro Salonu/Kara Kutu
Theater Hall/Black Box
- 07. Balkon Balcony
- 08. Kapalı Otopark Parking Garage

Kesis Section

Alan Kadıköy

Kadıköy, İstanbul

» Alan Kadıköy is a project of which design studies got started in 2016 due to the call of Municipality of Kadıköy for a contemporary cultural building at local scale. Building is a product of a long design process based on a wide participation focusing on definition of major principles of the project. Main spatial and infrastructural specifications have been defined via a series of meetings held between the members of municipality, theater society, consultants and project team.

Main theme of the design was to create a building that is both flexible inside to adapt changes during time, and durable outside to resist effects of time. Briefly, the building will show a characteristic standing against time by its envelope and evolving with time in its interior.

The building has three floors both above and under the ground. There are 4 main components above the ground. Those are colonnade as an entrance canopy with a café, two halls as houses, front of the house on one side and back of the house on the other side. Multipurpose hall that can be used both as an open total space, and as smaller halls separated via moving folding panels is located on the ground floor. The contemporary theater hall as the main space of the building is at the first floor.

While designing the theater hall, as the main space of the building, different possible forms of relationship between actor-audience-space was the focus point. It is aimed to let all that relationship forms to be established horizontally and vertically with their full potentials without limitations.

According this purpose; the main hall has been formally defined as a non-directional square. A spatial layout has been proposed that allows the actors to roam around the hall 360 degrees at two different levels and access to the hall.

In brief, Alan Kadıköy can be described as a firm hangar structure commissioned by the local municipality for contemporary performing arts, that gives a great freedom for performance artists to organize theatric space and is equipped with a strong complex infrastructural system.

www.alankadikoy.com

Alan Kadıköy
www.alankadikoy.com